

ADVOKATENE
POULSSON, SIBBERN OG TROSDAHL

Disposisjon - saksøkers prosedyre 22. mai 2008

Sak nr. 07-135267TVI-OTIR/01:

1. Innledning – hva saken gjelder

- Utgangspunkt egenrisiko for rettsvillfarelse¹
- Unntak aktiv desinformasjon om ny rettsregel som medfører innrettelsestap

Prinsipale ansvarsgrunnlag:

2. Rettssubjekt

- Staten er ett rettssubjekt uansett departementsinndeling
- FIN blir ansvarlig dersom rettssubjektet staten blir ansvarlig for uaktsomme instruksjoner begått av Forskningsrådet eller FIN – *culpa instruendo*.

3. Forutsetning om at NT ble desinformert om fradragsrett

- Forutsetning for søksmålet at Østhassel ble villedet av SND at ulønnet egeninnsats ga rett til fradrag, og var det unike ved SkatteFUNN
 - Må være bevist at opplysningen fra SND var at ulønnet egeninnsats på FoU-prosjekt godkjent av NF kunne bygge på minst 640,- i timen uten lønnsuttak
 - Selskapet fikk ikke bare informasjon, men også veiledning over lang tid
 - Forteller Lasse Leirfall sannheten?
 - Eller Østhassel, Westmoen, Berven, Ertzeid, Olsen, Eik?
- (Dok 1 bilag 2)
- Flere offentlige organer har kommet med samme feilinformasjon (SND Agder, SND Tønsberg, SND Hamar, SND Ålesund, SND Tromsø, SINTEF, Matforsk
 - Bedriftsorganisasjoner bekrefter feilinformasjon
 - Kompensasjonsordningen
 - Fradragsrett for ulønnet egeninnsats likevel

4. Utgangspunkt om standardregelen § 2-1

- Objektivt ansvar for skade voldt uaktsomt av statens arbeidstakere²
- Systemfeil/anonyme feil³
- Kumulative feil^{4,5}
- FINs og NFs kumulative feil kan samlet begrunne ansvar etter § 2-1
- Handling: Mangelfull instruksjon i rekken FIN – NF- SND
- Vilkår: Mangelfull instruksjon må ha medført at NT til slutt fikk feil opplysninger fra SND
- Spørsmål om skadelidtes rimelige krav til tjenesten er tilsidesatt

¹ Statens juridiske utdrag s. 12 (Skatteloven § 16-40)

² JU s. 2 (Skadeserstatningsloven kap. 2)

³ JU s. 55 (LG 1999 s. 2218 Gulating)

⁴ JU s. 73 (Jan Frithjof Bernt artikkel)

⁵ JU s. 109 (Nygård Skade og ansvar s. 243)

- Forventninger til forvaltningen og deres oppdragstakere ved introduksjon av ny regel
- Tillit til notoritet ved masseopplysning og aktiv markedsføring
- Aktive mot passive handlinger⁶⁷
- Aktsomhetsnormen for offentlig rådgivning⁸⁹

5. **Finansdepartementets ansvar for mangelfull instruksjon etter skl. § 2-1**

- FIN opplyste aldri om at NFs forslag i dok 11 bilag 2 6.11.2002 krever endring av lov 21.12.2001 nr. 113 (I kraft inntektsåret 2002). Ikke snakk om forskrift.
- Diskusjonen med Forskningsrådet taler for at ordlyden om kap. 6-kostnader høsten 2002 ikke ble oppfattet som en så klar skranke som i dag anføres.
- SkatteFUNN-sekretariatets leder ”tatt på senga”
(dok 1 bilag 3)(dok 36 bilag 1)
- Utydelig avklaring av et i dag opplagt lovspørsmål resulterte i uklare instruksjoner videre fra NF til SND. Ikke enig ≠ lovstridig
(Dok 11 bilag 3-5)
- Enkle midler kunne forhindret villfarelsen
- Fortolkningen av ordningen heller ikke klar før ordningen ble lansert 1.10.2002 ”work in progress”. Fortolkningen klar først 20.12.2002.
- Skjerpende at FIN overtar en støtteordning som avløser FUNN med ulønnet egeninnsats.
- Skattyter må forvente at FIN som forvalter av skattelovverket instruerer NF i samsvar med det som senere hevdes står klart i skatteloven § 16-40
- 1,6 o/oo av årslønn (dok 11 bilag 9) egnet til å skape forvirring

6. **Forskningsrådets ansvar for mangelfull instruksjon etter skl. § 2-1**

- NF hadde et avtalefestet opplæringsansvar for SNDs saksbehandling og forpliktelse til å videreformidle FINs endelige fortolkning
- Instruksjonen til SNDs superbrukere er ikke avklarende, men avventende og avledende. FNs ønske om å inkludere ulønnet egeninnsats forlages ikke tydelig.
(Dok 11 bilag 5)
- Fravær av en tydelig formidlet avklaring har vært egnet til å villedde eksperter som revisorer og forsknings- og næringsutviklere i SND, SINTEF, Forskningsparker m.m.
- Risiko for skade pga. feiltolkning er høy pga. tidligere vanlig støttepraksis innenfor: FUNN, 1,6 o/oo vanlig i FoU, IFU/OFU, definisjon, støtteordning
- Uklarhet rundt regelen har risiko for betydelig økonomisk skadeomfang i form av innrettelsestap
- Ulønnet egeninnsats er av vesentlig interesse for en stor gruppe: gründere
- Synbart for NF at skadelidte (bedrifter) i enkelttilfeller ikke overlever skaden
- Skjerpende krav til instruksjonsklarhet at regelen skulle endre brukernes atferd
- Burde lest loven selv og skjønt at FNs forslag i dok 11 bilag 2 var i praksis et lovendringsforslag. Dersom regelen om at kun kap. 6-kostnader hele tiden var nedfelt i lov, skulle ikke spørsmålet vært tatt opp som innspill til FAQ.
- NF foretar ingen handlinger utad før 20.11.2003

⁶ JU s. 107 (Nygård Skade og ansvar s. 239)

⁷ JU s. 32 (Lørenskog-dommen Rt. 1967 s. 1248)

⁸ JU s. 22 (Furunkulose-dommen Rt- 1992 s. 453)

⁹ JU s. 86 (Offentligrettslig erstatningsansvar Hagstrøm)

7. **Forskningsrådet ansvarlig for mangelfull oppfølging av selvstendig oppdragstakers feil (SND) utad**
- Rettspraksis pålegger oppdragsgiver ansvar for oppdragstakers uaktsomhet eller forsett, dersom det har vært mangelfull oppfølging av oppdragsgiver^{10 11}
 - Både FIN og NF har ansvar for å rette og følge opp
 - Staten klar over at regelen var egnet til å skape misforståelser allerede i slutten av 2002 (dok 11 bilag 7 og bilag 9).
 - NT pådro seg tapet 20.11.2003. Disponerte etter utbetaling 18.11.2003
 - Første dokumenterte retting utad skjer 20.11.2003 (dok 41 bilag 3)
 - Massiv markedsføring av feil regel, men ingen markedsføring av rettelser.
 - Staten overlater til den enkelte å avklare eventuell desinformasjon fra SND
 - NT fikk rede på riktig fortolkning først 29.1.2004 fra revisor

Subsidiære ansvarsgrunnlag:

8. **Arbeidstaker i SND har utvist uaktsomhet ved å ha villedet Neo Technology AS**
- Aktsomhetsnormen for offentlig rådgivning
 - Ansvar dersom man unnlater å opplyse om en rettsregel som gir rettigheter¹²
 - Ansvar dersom desinformasjonen fører til innrettelsestap
 - Den som markedsfører en regel forutsettes å kjenne regelen, jf. rimelige krav
 - Desinformasjonen fra 2002/2003 oppfattes subjektivt så klanderverdig at den benektes av rådgivende saksbehandler
 - SND har hatt tillitt hos skadelidte
 - Opplysning fra regionsjef Agder – høyeste regionale nivå
 - Skjerpet aktsomhetsnorm ved introduksjon av ny regel og aktiv markedsføring
 - Opplysningssviktens skadeevne
 - Skadelidtes innrettelse etter opplysningene synbar underveis i rådgivningen
 - Bevisene mot SND
 - Vitneforklaringer
 - Kompensasjonsordningen og høringsuttalelsene
 - Feilen er identifiserbar hos SND med person, tid og sted
9. **SND må identifiseres med staten på oppdrag fra staten iht. lovpålagte oppgaver**
- SND drev offentlig opplysningsvirksomhet uavhengig av organisering i forhold til staten på oppdrag fra staten
 - Rettsgrunnlag avtale og lov 3.7.1992 nr. 97 §§ 1 og 10 nr. 3 annet ledd
 - Ikke uvanlig at staten setter bort myndighetsoppgaver: salgslagene, DNV mv.
 - SND utførte førstelinje saksbehandling på oppdrag fra staten (dok 35 bilag 1)
 - SND har særskilt tilknytning til staten finansielt og eierskap
 - SND utfører oppgaver på statens vegne i statens interesse med grunnlag i lov
 - SNDs handling i saken er en del av den lovpålagte oppgave¹³
 - SND utfører oppgaver som er en ”naturlig del” av statens virksomhet¹⁴

¹⁰ JU s. 39 (Rt. 1967 s. 697 Lierdommen)

¹¹ JU s. 49 (Rt. 1967 s. 597 Asfaltklumpdommen)

¹² JU s. 8 (Rt. 2002 s. 1331 Trygdedom)

¹³ JU s. 98 (Offentligrettslig erstatningsansvar Hagstrøm)

- Folkeretten identifiserer ILC art. 7 nr. 2 og 8
- Presumsjonsprinsippet

Årsakssammenheng mellom desinformasjonen og NTs økonomiske tap:

10. Årsakssammenheng

- Utgangspunktet er betingelseslæren
- Utgangspunktet ved skyld skal tas i: Situasjonen med og uten villedningen (mao. ville selskapet lidt noen skade med riktig informasjon?)¹⁵
- Staten feil utgangspunkt: Situasjonen med og uten rett til fradrag for ulønnet egeninnsats, jf. påstand om at det er bedt om fradrag for timer utenfor prosjekt. (Hadde selskapet kjent til regelen i stedet for å ha blitt villedet ville nemlig ikke selskapet ha søkt).
- Forventningen om støtte direkte årsak til satsing i USA med rask utviklingstakt inngått 20.11.2003¹⁶
- Likviditetsproblemer
- Tilbakebetalingskrav
- Likviditetsstopp høsten 2004
- Selskapets oppløsning
- Tidsmomentet. Delvis kompensasjon først etter tvangsoppløsning.
- Fri bevisvurdering. Mer sannsynlig enn ikke.
- Avgjørende for bevisvurderingen er kostnader; ikke inntekter
- Vanskelig å sannsynliggjøre fremtidige inntekter, lett å sannsynliggjøre at desinformasjonen har påvirket kostnadsnivået

11. Påregnelighet og adekvans

- Påregnelig for alle ansvarlige at en søker innretter drift etter både støtte- og skatteordning i tråd med det opplyste
- Innrettelsestap som bygger på feilopplysning er typisk følge for skadevolder
- Adekvans er spørsmål om hvor avledet den økonomiske følgen av tapet er fra skaden og er i stor grad et utmålingsspørsmål. Forutsetter at følgen er sannsynliggjort.

12. Selskapets følgestap (Prinsipalt)

- Ingen regel om at følgestap ikke dekkes etter ulovfestet rett eller lov¹⁷
- Hovedregel skadelidte skal ha full erstatning
- Selskapet hadde tjent penger med en lavere utviklingstakt (lavere kostnader)
- Nettverk og inngåtte avtaler
- Ideen er god! Godkjent forretningsplan fra Reodor-prisen
- 2,9 milliarder
- Ideen gjør det bra i dag
- Retten skal ta stilling til spørsmål om erstatningsplikt, ikke utmålingsdelen.
- Et følgestap på kr. 1,- som skyldes villedningen er nok for erstatningsplikt sammen med et ansvarsgrunn

¹⁴ JU s. 111 (Nygård Skade og ansvar s. 246)

¹⁵ JU s. 68 (Nygård, artikkel Årsakssammenheng mv.)

¹⁶ JU s. 61 og 62 (RG 1987 s. 876 Midthordland herredsrett)

¹⁷ JU s. 25 (Furunkulose-dommen Rt- 1992 s. 453)

- Det sentrale for vurderingen av følgestapet er kostnadene, ikke inntektene. Inntektene erkjennes å være usikre.

13. Selskapets og saksøkers direktetap (Subsidiært)

- Selskapet hadde med riktig informasjon ikke tapt selskapets egenkapital og investeringer
- Oppstilling i dok 35 side 6
- Saksøkers utførte arbeid i anledning saken for selskapet. Erkjennes at dette må begrenses til tvangsoppløsningen 13.7.2006.

14. Tap av SkatteFUNN-fradraget (Atter Subsidiært)

- Deltid (dok 41 bilag 1) Rettledningen ikke til hinder.
- Fulltid
- Utsatt lønnsplikt (betaling innen mars neste år)

15. Påstand
